Istini u oči

Što treba priznati — treba!

Čovjek stoji zapanjen pred velikim postignućima ... Gleda i divi se velebnim zgradama, umjetninama, pronalascima učenjaka, pobjednicima i osloboditeljima, športašima i glumcima ... Odaje priznanje njihovom talentu, trudu i zaslugama za čovječanstvo.

Kad bi se usred velike svečanosti priređene u čast nekom veoma zaslužnom čovjeku, kojeg svi jednodušno štuju, našao neki prostak i počeo izvikivati glupe, besmislene, neopravdane pogrde protiv svečara dana — izazvao bi opće neugodovanje i osudu. Izbacili bi ga odanle.

Svi mi također prisustvujemo stalno velikoj svečanosti ... Nalazimo se u velebnom hramu, u kojem sve odiše veličanstvenošću. To je svemir ... Pun je prekrasnih slika i kipova, pun opojne pjesme, postavljen na temeljima precizne znanosti koja je daleko iznad svake ljudske mudrosti ... O dubine mora i visina nebeskog svoda! O grudo zemlje i kapljica vode! Čudo neiskazano sitnog atoma i čudo neshvatljivo velikog svemira! O tajno života, koji si tu na zemlji, održavaš se i umnožavaš! O ti čarobni rede kojim se sve odvija! O ta svrsishodnost kod svega što opstoji! Samo malo treba poznavati uređaj tog svemirskog mehanizma i malo se zamisliti, pa da udariš pljeskati rukama i klicati Onome, koji je to zamislio i u život pokrenuo.

A kao kršćanin sjećam se Kristova djela otkupljenja nas ljudi — kroz najveće poniženje i muke križnog puta i Kalvarije! Sjećam se te neshvatljive dobrote Božje iskazane mi i u Njegovoj Crkvi koja mi kao dobra majka sve daje za vječni život, oprašta i jača, savjetuje i bodri, te nikad me ne odbacuje dok je u meni dobre volje.

18830

Kako da ne doživim u srcu velik poklon pred silnim i dobrim Bogom, kako da Mu ne kliknem s najvećim poštovanjem?!

Razumijem te, slavni učenjače Newmane, što si svaki puta skinuo šešir kad bi spomenuo ime Božje!

Razumijem te, cijenjeni Ampere, što si govorio u dubokom i poklonstvenom uvjerenju »Velik je Bog, velik!«

Shvaćam te, slavni Edisone, što si napisao u spomen knjizi na Eiffelovu tornju u Parizu da štuješ sve inženjere svijeta, ali među njima najviše Gospodina Boga.

Znam zašto si ti, sveti Franjo, radostan klicao i pjevao svakom stvoru kao djelu velikog Stvoritelja.

I ti astronaute, koji si molio leteći iznad Tihog Oceana, i vi iz posade prve podmornice na atomski pogon, koji ste molili pod korom sjevernog leda — shvaćali ste da je sve to veliko Božje djelo i da Boga treba slaviti i hvaliti.

Pa tko da to ne shvaća? Zar bi drugačije i moglo biti nego priznati istinu: svemir je veleban i zove nas da odamo priznanje njegovu Začetniku! I što više upoznajemo tajne prirode pred nama, izlazi i pojam o Bogu sve veći, i osjećamo se ponukani da naše glasove uskladimo sa svim što postoji pjevajući jedinstveni, veličanstveni i srdačni

T E B E   B O G A   H V A L I M O !

TKO NARUŠAVA TAJ SKLAD?

Bio je divan proljetni dan ... Prijepodnevni sati ... Cijela priroda je upravo pjevala ... Ugodno toplo sunce ... Tako poželjni mir brdovitog kraja ... Čulo se samo cvrkutanje veselih ptičica, a iz daljine pjev pjetlova ... Potočić žuri i žuri ... a zelena travica i proljetno cvijeće u svom novom svježem ruhu ... gleda s pouzdanjem u budućnost ... Sve je pjevalo, svako na svoj način, Onome koji ih je dozvao u život ... Ugođaj je bio upravo svečan ... Osjećaj radosti i pomalo i svetog strahopočitanja prolazio je dušom u ovoj divnoj prirodi ...

Ali, što je to ...? Tko se usuđuje narušavati ovaj sklad? Tko je taj? ČOVJEK!

Tamo na jednom udaljenijem brežuljku orao je, tjerajući konje upregnute u plug i grdno psovao ... Psovao je preglasno vičući, psovao je Boga, sunce ... sve ... psovao je izazovno ... prkosno ... bahato, a bez ikakva povoda, jer je sve normalno teklo, lijepi dan i dobro oranje ...

Čovječe, zašto? Jedini ti! Ni biljno ni životinjsko carstvo, nego jedini ti, čovječe, kruno stvorenja, jedini ti, slobodni stvore ovdje na zemlji ... Stid me hvata ...

MOŽDA JE TO IZUZETAK?

Jedan jedini izuzetak na toj zemlji koji se toliko zaboravio i tako ludo, prostački i smiješno pogrđuje Svemogućega? — Ne, sigurno, to nije jedini od ljudskog roda. Ima ih još. Koliko? Tko bi znao? Pitao sam mnoge, što misle, koliko ljudi psuje. — Rekli su mi veliku cifru — 90%. Ja to upravo ne vjerujem. Rekao bi da su nešto pretjerali. Oni tvrde da nisu ... U svakom slučaju, sigurno je da se veoma mnogo i mnogo psuje. Istina, ne svuda podjednako ... Negdje ima ljudskog stida i ponosa i kršćanske svijesti, ali negdje nema nikakovih ograda. — Postavljao sam im teškoću na tu tvrdnju i rekao: Ali djeca ne psuju! — Vikali su mi: Ma, psuju i djeca, i ona najmanja. Ali žene ne psuju. — Smijali su mi se i rekli: »I te kako psuju!«

KOJI STALEŽ?

— Nekoć se smatralo da je najviše psovača među čobanima, pastirima, kočijašima ... Danas više nema razlike. I oni, i radnici, i majstori, i šoferi, i poslovođe, i šefovi... pa i ljudi, pa i žene i s akademskom naobrazbom...

(Dakako svuda ima izuzetaka, ali to je žalosno, da su danas u mnogom kraju nepsovači iznimke, a psovači su smatrani kao normalna pojava).

KOJA DOB?

— Pa od rana djetinjstva do kasne starosti. Nekome je psovka prva riječ koju počinje govoriti, a nekome zadnja s kojom odlazi sa ove zemlje.

Otac se vratio kući. Majka mu javlja veselo da je mali progovorio. A što je rekao? — Opsovao je Boga! — Vjerojatno ne tako jasno, ali moglo se razabrati! O siromašno dijete, o još siromašniji roditelji — nosioci sablazni!

Ili završetak! Vojnik na fronti ... Stalno je psovao. I opet ... upravo psovao ... doletjela granata — i zamuknuo njegov pakleni jezik. — U gostionici ranjen mladić uz psovku izdahnu!

Djeca, mladež, mladići, djevojke, muževi, žene ... starci, starice ... svi imaju i te koliko teških psovačkih predstanvika... da s psovkom i umiru.

Pripovjeda jedan pisac: Uzeo sam sat i brojio. 9 djece se igralo 17 minuta. Kroz to vrijeme opsovala su djeca Boga 154 puta.

GDJE PSUJU?

Ulice, čekaonice, gostionice, hoteli... šetališta, željeznice, autobusi, tramvaji ... brodovi, školski hodnici, igrališta, lijepa naša polja, naše rijeke i more... obale. Radionice, gradilišta, pašnjaci, vinogradi i voćari ... Kuće naše, stanovi naši.

Pa, možeš li uopće biti siguran za neko mjesto, gdje nećeš čuti psovke?

KADA?

Od jutra do večeri, od večeri do jutra. Ni jedan dio dana nije osiguran od te pošasti ... Nećemo pretjerivati

i reći da svuda i u svakoj sekundi padaju psovke, ali veoma često... a da možemo sve glasove na pr. naše domovine skupiti i dovesti kakvu mikrofonu, mi bismo na zvučnicima sigurno stalno bez predaha slušali psovke i psovke ... jedne gore od drugih.

Isto tako obzirom na raspoloženje: Psuju u ljutini, ali i u najboljem raspoloženju, pa i od obijesti, ili od navike, za koju i ne misle, da bi se je oslobodili.

■ **ŠTO PSUJU?** — Boga, Krista, Srce Isusovo, Krv Isusovu, Rane Isusove, Majku Božju, anđele, svece ...

Upravo đavolski jezik!

Da pokušamo načiniti bilancu dnevnu, tjednu, mjesečnu,godišnju. Sa koliko cifara bismo morali raditi. Strojevi za računanje imali bi gadnog posla. — Kao velika epidemija zahvatila je ova pošast psovke velike razmjere ... silno velike kao nikada do sada ... Očekivali bismo, da će iza strašnih iskušenja II svjetskog rata nestati psovke! Da će se čovječanstvo sniziti pred Bogom u svijesti svoje slabosti, ali sasvim protivno iza zadnjeg rata u novije vrijeme psovka se razmahala sve više.

Što je psovka?

Dječak prolazio ulicom ... S druge strane neki neotesani deran bez razloga poče ga napadati, grditi i u tome mu je opsovao njegovu majku. Dječak je upravo protrnuo. Toga još nikada nije čuo. To da se reče za njegovu dobru majku. Suze su mu navrle na oči, od boli što je čuo pogrdu izrečenu protiv njegove dobre majke. Dječače, razumijem te! Plemenit si, dobar sin!

Da, a ipak je Bog neizmjerno veći svojom dobrotom i moći od svake majke ... Na Njemu nema ništa nesavršeno, ništa zlo, ništa apsolutno ništa radi čega bi nam On na neki način bio kriv, uzrok naše nesreće ili slično. Pa

to je nespojivo s našim pojmom o Bogu. Naprotiv sve je u cijelom silnom svemiru pokrenuto za nas, sve nam govori o Božjoj dobroti i ljubavi — I znajući to, ipak upraviti pogrdne riječi protiv Boga, pa koje kršćansko srce to može mirno podnijeti i koja pamet to može opravdati?

Pripazimo! Psovka nije neka nesuvisla, uzaludna riječ, koja ništa ne znači. **Psovka je uvreda Bogu izrečena pogrdnim riječima.** To može biti na više načina: Kad se pridaje Bogu što se protivi Njegovoj bitnosti (da je na pr. nepravedan ili one riječi koje kod nas toliko upotrebljavaju označujući bludnost) ... ili kad se govori o Bogu i Božjim stvarima s prezirom, izrugivanjem, sa srditošću s porugom ... ili kad se čovjeku pridaju oznake koje pripadaju jedino Bogu ... Također je grijeh psovke kad se pogrdno govori o Majci Božjoj, o svecima ili drugim svetim stvarima u koliko su baš u odnosu s Njim.

Što je u srži ta psovka? Koji joj je smisao?

Psovka je: — potpuna besmislica! Riječ protiv istine! Riječ protiv poštenja! Ovako kako se kod nas psuje sa bludničkim riječima! Pa to je glupo Bogu pridjevati, jer Bog je duh! Ili druge poruge! Pa tu uopće nema veze uma i stvari! Zapravo psovač hoće iskazati svoj prezir, bijes, omaložavanje, odbacivanje Boga ... Kojega on ne želi, a misli i ne treba ...

— znak, da **čovjek ne vlada sobom!** I dok je tako on manje vrijedan čovjek! Nestaložen, neukroćen u svojim osjećajima

— **znak prostaka.** To je njegov rječnik. On još nije kultiviran, on je zaostao, prava prosvjeta još ga nije dohvatila. Te riječi odraz su njegove izopačene nutrine, njegovih zlih misli ...

— **znak neobazrivosti prema čovjeku,** jer žalosti i vrijeđa onoga, koji vjeruje i štuje Boga! Nije dakle socijalan, jer je neobazriv. Socijalistički poslanik Konstantin Lazzari piše da je »Psovka ... zla navika te je uvijek nedostatak obzira prema drugima, koji mogu biti povrijeđeni u svojim vjerskim osjećajima. O tomu imam iskustvo od prije više godina kad sam bio u zatvoru s jadnim don Davidom Albertario. Jednoga dana, ogorčen, ne sjećam se više zašto izustio sam sasvim protiv običaja tešku psovku. Jadni je don David silno trpio zbog toga i bio toliko povrijeđen da mi još i danas savijest predbacuje što sam mu nehotice zadao još jednu bol!«

Ali iznad svega najgore tereti psovku to, što je to uvreda Boga i time grijeh, **veliki grijeh, težak grijeh.** Svijesna i namjerna psovka na Boga jest težak grijeh. U cijeloj svojoj vrsti. Ima grijeha gdje može biti manji ili veći grijeh, mali ili veliki. Ali ovaj grijeh je velik, dokle god je svjesno izrečen.

Mnogi drugi grijesi jesu prestupak zapovijedi (laž, krađa, odgovor itd.)ali ipak nisu tako direktno, izravno protiv Boga kao ovaj. Stoga je očita njegova težina. To je izvanredno težak grijeh.

Sv. Jeronim, naš zemljak, kaže: »Ništa nije strašnije od psovke, jer je ona bezbožni govor usta protiv neba. Svaki drugi grijeh, ako se isporedi sa psovkom, manji je.«

Neke grijehe čini čovjek iz slabosti .. ne može lako odoljeti napasti, tijelo je slabo ... a ovdje se ne radi o nikakovu zadovoljavanju tijela, nego se hoće svijesno pogrditi Boga.

SVAKA PSOVKA
GORE BODE
NEGO LI TRNJE
TRNOVITE KRUNE

U zapovijedima Božjim odmah na drugom mjestu nalazi se zapovijed: Ne izusti imena Gospodina Boga uzalud! Dakle niti uzaludno spomenuti! A kamo li psovati! — Kamenovali bi onoga koji je pogrdio Božje ime — Isus nas je naučio onu dragu molitvu »Očenaš«, i poziva nas da govorimo SVETI SE IME TVOJE! Dakle sasvim drugo nego što je psovka! — Gospa u Fatimi spominje i grijehe psovke kao strašno zlo koje izazivlje Božju pravdu.

Učinci — rezultat

Nije strahota psovke u samom vrijeđanju Boga nego također u posljedicama. Za svjestan takov grijeh koja je posljedica koja uopće može biti? Svaki grijeh traži kaznu. — A ovakova bogomrska psovka, pa zapravo je nasilno preziranje, odbacivanje Boga, dakle opredjeljenje za stranu protivnu Bogu. Psovka znači otimati se dobroti Božjoj i htjeti na silu u carstvo gdje odjekuje stalna psovka! Ta je glasanje za pakao.

Da, svjesni psovači imaju takove vidike! To žele! A Bog pušta čovjeku slobodnu volju!

Učinak psovke za onoga koji je prekrižio prekogrobni život, koji živi samo za ovaj svijet? Što od ima od psovke? Što po njoj postizava?

— Ništa korisno!

Njegovi konji zato neće bolje trčati, njegov motor zato neće bolje paliti, njegova zadaća neće biti prije napisana i naučena, njegova bolest neće zato prije prestati, njegov odnos prema susjedu neće se poboljšati, njegova kuća neće doći prije pod krov. Dakle — **ništa!** Dapače, mnogo puta ta razjarenost bit će štetna i po zdravlje, i po dobar odnos s bližnjim i za uspjeh u nekom poslu ...

Ugled psovača mora pasti ... Dobar glas kod poštenih ljudi se gubi ... Kako su jadni oni siromasi, koji misle da će psovkom pokazati svoju hrabrost, odlučnost, muževnost, neustrašivost ... Ma to je samo kukavičluk! **Psovka nije znak genijalnosti, nego ograničenosti.** Kad ne zna, što bi i kako bi, onda se izvlači psovkom, da nešto počne ... Netko je otvarao sjednicu ... Nisu mu dolazile prikladne riječi... Onda je najprije opsovao Boga, da bi zatim nastavio. Očito **psovka je znak ograničenosti intelekta, takta i volje** ...

Psovka obzirom na cijeli narod predstavlja veliku sramotu. To je znak nekulture! Stidimo se, sram nas je ... što smo narod psovača ... Neki njemački profesor pitao je jednog našeg intelektualca šta znače ove riječi. I opsovao mu mater! — Odakle si to naučio? — Kad sam bio na sveučilištu, imao sam jednog kolegu iz Hrvatske. On je to najčešće spominjao... (Da, o dobre majke, o lijepa naša domovina... takvu sliku naša psovka o vama daje...

Veliki zašto

Onda zašto? Zašto psuju? Ima više razloga:

—Jedni psuju **iz obijesti, zlobe, potpune izopačenosti.** Krivo im je što Bog jest, što je dobar i svemoguć. Sve što sjeća na Boga mrze, preziru, odbijaju. **Bezrazložan, nekontroliran bijes protiv Boga.** Opetovanje Luciferovih riječi »Non serviam« (Neću služiti), samo u još gorem izdanju, sa još većim prezirom. To je upravo svijesno navješten boj Bogu. **Tragikomično.**

Ono što drugoga sjeća na dobrotu, poniznost, skrušenost, pobožnost njega to gnjevi i izaziva na psovku.

Dakle, ne iz zabune, iz zaborava, iz ljutine, nego baš zna da psuje i hoće psovati ... Od ovoga grijeha ima li većega?! To je kao neko opsjednuće, to je **đavolski jezik.** Grozno je živjeti s takvim čovjekom. Ali i njemu će morati biti grozno ... ta on se sam probija do svojih partnera vječno psovačkog carstva iz paklenog ognja.

— **Drugi psuju u srdžbi.** Takovi zbog teškoća i neuspjeha, zbog uvreda padnu u uzbuđeno stanje ljutine. I tada u bijesu traže neki izlaz, da se nekako afirmiraju, da pokažu svoju premoć i pravo ... i onda udri u psovku! U mirnom stanju ne psuju. Znadu biti i veoma susretljivi, darežljivi, pa i mole se, i u crkvu će doći, ali srditost je za njih minirano tlo na kojem stradaju, jer se gube u psovkama. A kasnije im je žao, jer vide, da nije bilo razborito.

— **Treći psuju u pijanstvu.** Neumjerenost u pilu, jedan od sedam glavnih grijeha, doista je izvor veoma mnogih grijeha, pa i ove gadne psovke. Ta, tko ih nije čuo ...? Kad prolaze pijani ulicom, što li sve ne govore, u gostionama kakvi su to razgovori?!

Pijanstvo materijalno upropaštava njih i njihovu obitelj, a eto još gore i moralno. Vrijedni su sažaljenja dok onako vrludajući govore čega nisu ni svijesni.

— **Četvrti psuju iz navike.** Tako su se naučili. Jedan put, drugi, pa treći put ... i ponavljanje kao da stvori neku narav i potrebu ... Kod nekih je to već tako ušlo »u krv«, da i ne primjećuju. Opomeneš ih, zašto psuju? Onda se tek prenu i pitaju da li su doista psovali. Svejedno, dok god oni ustraju u neopozvanoj navici, odgovorni su za svaku psovku. Čovjek ima raznih navika. Neke su smiješne, neke su drugima dosadne, no ovo su najgore navike.

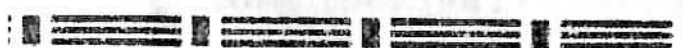

Molim Te reci mi:
ŠTO TI JE KRIV BOG?
ŠTO TI JE KRIVA MAJKA BOŽJA?
ŠTO TI JE KRIV SV. PETAR I DRUGI SVECI?

Odgovori sasvim lojalno, pošteno!

Pa zašto ih psuješ?

ŠTO ĆEMO SADA ?

Sa psovkom smo došli predaleko ... Opća epidemija ... Ta psovka nas sramoti i upropašćuje, kako pojedinca, tako i narod. Po toj psovci stajemo u neki besmisleni stav protiv Boga, a oko sebe širimo gadnu, bljutavu, ogavnu atmosferu ...

Što ćemo sada? Hoćemo li ostaviti, neka sve ide nezaustavno svojim tokom dalje ...? Hoćemo li dopustiti, da nam to bude kao obična stvar, koja nas ni malo ne smeta, nego je uzimamo kao činjenicu — i ništa više.

Ljudi dobre volje!

Što vi mislite o psovci? U prvom redu vi koji vjerujete u Boga i štujete Ga? Vi koji razmišljate o Njegovoj veličini i dobroti! I vi koji držite do svoje časti i do časti svoga naroda! Što mislite?

Vjerujem da ćemo se u ovom složiti:

NAMA PSOVKE NE TREBA! PSOVKA NAM JE SRAMOTA I PROPAST! MI IMAMO DOSTA RIJEČI U NAŠEM MILOVUČNOM JEZIKU KOJIMA SE MOŽEMO SPORAZUMJETI I ISKAZATI SVOJE ČUĐENJE I DIVLJENJE, POTICAJE NA POSAO I USTRAJNOST, SVOJE VESELJE I ŽALOST ...

PSOVKA JE GOVOR NEURAVNOTEŽENIH OSOBA! LUDA BESMISLICA!

Naša je zajednička želja:

DA NAM NAROD PRESTANE PSOVATI! DA ŽIVIMO KAO KULTURAN NAROD, KAO NAROD KOJEG I GOVOR ODAJE DA JE KRŠĆANSKI!

No, je li moguće u tom što postići? Može li se psovka makar malo po malo, postepeno smanjivati ... da je jednom nestane? Vrijedno je to razmisliti! Ljudi, koji ljubite svoj narod, to pitanje tiče se svih nas.

Promijenjen ukus

I ukus čovjeka se mijenja...

Bio dječak... Živio u obitelji gdje se nije psovalo, ali se veoma često govorile prostačke riječi... To im je bilo kao neka poslastica... To je začinjavalo njihove razgovore, tome su se smijali, tim su riječima reagirali u radosti i žalosti... Izgledalo mu je da živjeti bez toga, bez takva načina govora, znači neki težak, sumoran, sapet život... upravo kao neko lišenje slobode.

No, prilike su ga odvele u drugu sredinu, koja je drugačije mislila... Tu više nije bilo onog domaćeg rječnika. I on se s time pomirio... Možda u početku malo teže, ali kasnije je uvidio da je onaj prijašnji način izražavanja bio glup, nizak, i sad mu je postao odvratan... da se teško uživljuje, zašto je nekoć onako mislio... I ne osjeća apsolutno nikakve tjeskobe niti skučenosti što sada govori samo pristojnim jezikom...

Slično je i s psovkom!

Netko misli da je nikakov život u kojem ne iskazuješ svoje reagiranje u radosti i žalosti psovkom, kletvom! To je samo pokvaren ukus. — Može se izliječiti! — I kad to uspiju, onda će se čuditi i stidjeti što su nekad bili onakovi! Treba pokušati! Pa da se svaki sam uvjeri!

Jest! Teško je! Navika je jedna muka, a odvika trista muka! Ali— moguće je! Ta, zar nismo slobodna bića? Gdje to stoji, da bismo morali psovati? Zar smo na to prisiljeni nekim fizičko-kemijskim zakonima, zar smo besvijesna bića, koja se ne mogu slobodno odlučivati?! — O ne, ta misao je za nas uvredljiva. Mi smo svijesni svoje slobodne volje! I svoje moći, da budemo svoji gospodari.

Dragi prijatelju!

Ako se to možda i tebe tiče bilo kako, da se ponekad zaboraviš te psuješ i kuneš, onda — molim — razmotri svoj slučaj, ozbiljno, mirno, da vidiš uzroke zašto psuješ i da poduzmeš mjere! Ako hoćeš, možeš, jer Bog dobre volje neće odbaciti.

Psovačima iz zlobe

— Ako bi u tvojoj psovci bilo zlobe, pa nekako baš zlorado hoćeš druge revoltirati svojim specijalnim psovkama i kao da se ljutiš na Boga, sjeti se da ipak Bog jest — a Bog ne može biti zao niti kome kriv, dakle treba korigirati stav prema Bogu i zauzeti stav odanog djeteta prema dobrom Ocu, a ne stav buntovnika.

Zbunjeni Voltaire

Voltaire je psovao kao malo tko perom i riječju... prosto pogrdjivao i ismjehivao Boga i Crkvu. — No, u ozbiljnim časovima života Voltaire je drugačije mislio. — U jednom salonu filozofi su razgovarali o vjeri... Neki su se i opet izrugivali Bogu i nijekali Ga. U kutu salona nalazio se Voltaire. Šutio je i promatrao sat sa njihalkom. Zašto šuti? Zar ne dijeli njihovo mišljenje? Pitali su ga, nije li i on možda sada za Boga. — A on odgovara pokazujući na sat: »Vjere mi, gospodine, **mene svemir zbunjuje** i ja ne mogu pojmiti da taj sat opstoji, a da nema svog urara.« Dosta je rekao, dobro je rekao. A što bi tek danas mogao reći jer sada znamo mnogo više o veličini svemira nego u njegovo vrijeme. — Kasnije je opet pisao kako je zadivljen promatrao noću prirodu, svemir. Bio je zanesen neizmjernošću i kretanjem nebeskih tjelesa. Doslovno kaže: »Još više sam se divio umu koji upravlja tim silnim prostorom. Ja sam sebi govorio: Treba biti slijep a da se ne zaneseš prizorom; treba biti glup da ne prepoznaš začetnika; treba biti lud a da mu se ne pokloniš!«

Zamuknula je, dakle, psovka na njegovim usnama i u duši se javilo udivljenje i poklon. Da, korisno je razmišljati,

ozbiljno razmišljati i dobro vagnuti smisao riječi koje čovjek govori...

Psovačima iz srdžbe

Ako si psovač iz srdžbe, sijeci zlo u temeljima. Bori se, nastoj postati blaži. Zareci se da nećeš govoriti, dok se malo ne smiriš. Ako si uvjeren kršćanin, zareci se da nećeš riječima reagirati dok ne izmoliš polako Očenaš ili što slično. — Već poganin Julije Cezar brojio bi u srditosti do 20 prije nego li je progovorio. — Ne, nikako ne stoji tvrdnja: Ja drugačije ne mogu, kad sam takove naravi. Ipak, može se! Poznati biskup Ketteler kao mladić bio je veoma naprasit, lako se razgnjevio i u tom je i veoma nezgodno reagirao, ali kasnije je postao uzor strpljivosti i blagosti. Kad čitaš živote svetaca, onda se opaža, da su kasnije bili blaži i strpljiviji, jer su u tome napredovali. — Dakako, da je nemoguće, može govoriti onaj koji ništa ne pokušava, ili se uzda samo u sebe, a zaboravlja Onoga bez kojega zapravo ništa ne možemo.

Pa zar nije i poželjno, da čovjek bude svoj gospodar?! Kako je to divno, muževno, kad čovjek zadrži mir i u najtežim časovima života. To je čovjek!

Ako si zadaš neku svojevoljnu kaznu za svaku psovku, te je doista izvršiš, bit će i to ljekovito sredstvo.

Razmišljaj o svim teškoćama u svjetlu kršćanske nauke o životu, smrti i vječnosti. Gledaj primjere svetaca, i osobito primjer Isusa Krista, blagog i strpljivog i u najtežim mukama na Kalvariji. On nas opominje: »Učite se od mene, jer sam blaga srca« (Mt 11, 29.)

Psovačima u pijanstvu

U ovom slučaju i opet liječimo stvar u temeljima! Borba protiv pijanstva! Osloboditi se te privrženosti čaši! To će biti dvostruka pobjeda. Jednim udarcem pogođene dvije muhe! Kolika sreća: od pijanice postati trijezan čovjek,

i od psovača postati kulturan čovjek! — Neka kaže tko to provede da li je radi toga nesretan. Sretan on i njegova obitelj i njegova okolina! Dvostruko sretan! Daj, dragi moj prijatelju, odvaži se! To je za tebe velik poziv, ovaj čas najvažniji poziv! To je zapovijed od Boga tebi upućena! To traži tvoja čast i tvoja sreća, čast i sreća tvoje obitelji i tvoga naroda! Sreća vremenita i vječna — Ne daj se terorizirati od društva pijanih ljudi!

Pobudan primjer kralja Karla.

Glasoviti ratoborni švedski kralj Karlo XII dok je bio mlad, volio je odviše vino. Jednom se kod ručka opije i onako pripit uvrijedi kraljicu, svoju majku. Ona ode žalosna u sobu. Kad se Karlo malo sabrao, bude mu žao, uzme svoju zlatnu čašu, napuni je do vrha, uđe u majčinu sobu i reče joj moleći je za oproštenje: »Majko, u tvoje zdravlje **ispijam zadnju čašu vina.«** — Htio je time kao sigurno obećati da se nikada više neće opiti, i time ukloniti uzrok uvrede koje bi mogao majci još nanijeti. Što je obećao, održao je do smrti: **nikada više nije okusio vina.**

Čujte ljudi dobre volje! Uvreda Bogu psovkom veća je nego li uvreda kraljice. I kad je netko spoznao, da je njegovo pijano stanje uzrok te uvrede — onda je to dosta, da učini kao Karlo XII, te da reče i ne poreče, da se nikada više neće opijati!

Osobito izbjegavaj grješnu prigodu, tj. gostionice i društvo alkoholičara! — Misli na svoju ženu i djecu, i njihove potrebe! Zar možeš podnijeti da oni oskudijevaju da djeca nemaju odjeće zbog novaca bačena za vlastitu propast! — Misli na svoje gospodarstvo! Misli na zadnje stvari čovjeka! JOŠ NIJE PREKASNO! NISI DIJETE! RECI ODLUČNU RIJEČ! AKO JE NE REČEŠ — TVOJ ALKOHOL BIT ĆE SIGURNO TVOJA PROPAST!

PSOVAČIMA IZ NAVIKE

Da li želite? Ozbiljno? Hoćete li izbaciti psovku i proste riječi iz vašeg rječnika? Pa, vidim, kod mnogoga ima dobre volje! Samo eto navika, navika... Čuj, ako ozbiljno želiš... evo jedne dobre vijesti:

VIJEST OHRABRENJA

PSOVAČIMA IZ NAVIKE PSOVKA JE GRIJEH DOKLE GOD OSTAJU SVOJEVOLJNO U TOJ NAVICI. No, ako jednom prezreš psovku, ako Ti se zgadi, i u svojoj duši sve to okaješ, ispovjediš se i odlučiš prestati s psovkom — onda znaj, ako ipak koji puta izleti neka nepromišljena psovka (kao ostatak stare navike), to nije ubrojivo kao grijeh, jer nije svijesna, nije svojevoljna, a navika je opozvana skrušenjem i odlukom. Dakako, čim se to primijeti, opet u duši odmah to opozovimo i nastojmo u buduće još bolje paziti. Uz pomoć Božju, ne sumnjaj, i navadni psovači mogu se izliječiti.

Uzmi neki jači motiv: Za 100.000 Din pazio bi danas cijeli dan, da se ne zaboraviš! No, onda još više radi Boga, radi svoje duše, radi dobra primjera, radi časti naroda!

Ujutro čim ustaneš, odluči čuvati se te navike. Kod molitve zazivaj u tom pomoć! Korisni su zazivi: Bože, očuvaj me od psovke! Isuse oprosti psovku našemu narodu! Iskorijeni psovku u našem narodu! Obrati jadne psovače!

Pojačati svoj vjerski život znači stati na sigurnije tlo, gdje će biti manje opasnosti od psovke!

USTRAJNOSTI! USTRAJNOSTI! USTRAJNOSTI! — Ta riječ je potrebna psovaču iz navike! Nemoj klonuti nakon neuspjeha! Počni opet! »KOJI USTRAJE DO KONCA, TAJ ĆE SE SPASITI.« (Mt. 10, 22).

U svakom nastojanju protiv psovke OSOBITO JE VAŽNO DUBOKO UVJERENJE O BESMISLENOSTI PSOVKE. Njome se ništa ne dobiva, a gubi se pošten obraz i prijateljstvo s Bogom, a mnogo puta i s čovjekom. Psovka ostaje sramota i grjehota, pa bilo kako bilo!

BORBA
SA SAMIM SOBOM

Borba protiv psovke nije laka. Teško je psovaču odviknuti se od psovke, a teško je i drugoga psovača odvratiti od te njegove psovačke mane. No, nije nemoguće. To ipak nije neizlječiv rak ... Ali treba odlučnosti, ustrajnosti, poniznosti, povjerenja ... Treba imati pred očima velike motive, misli koje pokreću gore ... U životu susrest ćemo ljude, koji su nekoć bili teški psovači, a sada više uopće ne psuju ... Kako su se izliječili ..., što im je pomoglo?

Evo nekoliko sličica iz života psovača, iz njihove borbe i pobjede ...

***

Kočijaš imao veoma zlu manu te je mnogo psovao. Jednog dana vozit će svećenika koji znade tu njegovu slabost. Kako će to izgledati da svećenik stalno sluša psovku za vrijeme vožnje?! — Svećenik pokušava to predusresti, pa stoga odmah na početku, zapravo prije vožnje, pokaže tom kočijašu krupniju novčanicu i kaže mu da će biti njegova ako za vrijeme vožnje ne izusti ni jedne psovke. Kočijaš pogleda novac i kimnu u znak pristanka. No, eto ti kušnje ... Vjetar duše, kiša udara u lice, put veoma loš, te je izgledalo da se sve urotilo protiv njega ... Napast da počne psovati ... I-pak ne popusti, jer je stalno mislio na novčanicu što mu je svećenik obećao. Vožnja je prošla bez i jedne psovke. On dobiva obećani novac, a pri tom mu svećenik napomene: **»To što ste sada učinili za ljubav novca, pokušajte ubuduće činiti za ljubav Božju ...**

Određen cilj, ustrajnost ... pobjeđivat će psovku.

***

Duhoviti ispovjednik zadao pokorniku-psovaču neobičnu pokoru. Naime, pokornik je ispovijedio da je opsovao najmanje toliko puta koliko ima kose na glavi. Na to je čuo pokoru: Svaki puta kad opsuje, neka si iščupa jedan vlas iz glave. — I bio je vjeran pokori ... izvršivao je .. Ali jednog dana uozbilji se, razmisli što je to s njime ... Ko-

sa na glavi postaje sve reda ... Ako tako nastavi, ubrzo će postati ćelav. Tad počne ozbiljnije razmišljati i boriti se protiv zle navike. Ta inače će postati brzo ćelav. Ne smijem više psovati! — I za volju svoje kose — prestao je! Dakle moglo se, i uspio je.

***

Neki bolesnik, težak psovač htio se toga odučiti, ali nije išlo. No, pokušat će ponovno. Sestra bolničarka preporuča mu dobro uspješno sredstvo. Koje? — Kad god opsuje, ona će doći, te će morati dati određenu svotu za siromahe. — Ja, misli on, onda ću za kratko vrijeme ostati sam siromah. — E, baš u tome i jest pitanje! Neka ne psuje, pa neće! — Prihvatio je ponudu! Stara navika natjerala ga je još neki put na psovku ... ali samo nekoliko puta ... i uskoro je prestao, odučio se! — Strah pred gubitkom novca bio je motiv ili razlog.

***

Slično postupahu u nekoj crkvi. Postavili su škrabicu za siromahe u koju će svaki psovač tjedno ubaciti toliko novca koliko je u sedmici izrekao psovki. U početku je škrabica bila veoma napunjena, a kasnije sve manje i manje .... ali je bilo i sve manje psovke.

***

Drastične mjere.

Na brodu nalazila se posada od 13 mornara. Svi su se slagali kao braća, dijelili radosti i žalosti, a neki su bili složni i u gadnoj psovci. Dobrima je to bilo nepodnosivo, pa su ih molili da prestanu, jer time vrijeđaju najveće svetinje i sramote naš narod. »Ma jest, imate pravo, rekoše, ružno je to. Ama, što ćeš, naučili smo se!« — »E pa nema druge, nego i odlučiti se!« — odgovaraju dobri. Ali kako ... Konačno se dogovoriše: »Tko drugoga čuje gdje psuje, mora ga čvrsto opaliti po zubima, neka zapamti kad je psovao. Tko dobije takovu lekciju, ne smije uzvraćati. Ali ako se zaleti, pa još jedanput opsuje, onda ga moraju tući svi oni koji su ga čuli.« Ne potraja ni dva-tri dana, i svi se psovači odučili psovke!

Eto, težnja za novcem, strah pred ćelavošću i gubitkom novca, strah pred batinama — dozovu psovača k svijesti! To je bjelodani dokaz, da je moguće odučiti se psovke.

Ne ćemo savjetovati upotrebu svih ovakovih mjera, samo tvrdimo da **psovači nisu neizlječivi.**

— Kad neki iz ovakovih materijalnih interesa mogu to učiniti, kud i kamo više ne bi mogli to postići iz vrhunaravnih razloga oni koji vjeruju. **Čovjeku koji Boga štuje i ljubi iznad svega, ako dosljedno postupa onda će ta misao dati još više snage, da reče odlučni: VIŠE NIKADA!** I još ako se posluži sredstvima koje nam daje vjera (molitva i sakramenti!) — onda je moguće psovku likvidirati u svakom koji je dobre volje, koji to hoće.

***

■ Čitamo u Glasniku Srca Isusova list bivšeg psovača. Kao mladić veoma je mnogo i gadno psovao ... No čitajući jedan članak u Glasniku zgrozio se nad sobom i nad psovkom te odlučio prestati psovati. Kad god bi mu ponovno došla napast, sjetio bi se onog članka i opet iznova zamrzio psovku. Molio je da izdrži kušnje. — Izdržao je. — I čak je marljivo proučavao dobre knjige, što je koristilo njegovoj duši, njegovoj djeci, a i gospodarstvu. Također je širio dobru štampu. Nekoliko desetaka Glasnika proširio bi svaki mjesec u svome selu. Sav je sretan i zahvalan što se odučio psovke i što sad ovako živi.

HVALITE GOSPODINA SVI NARODI

JOŠ JEDNA NAŠA NEVOLJA

Uz psovku kod nas veoma je raširena KLETVA ILI PROKLINJANJE, tj. ŽELJA I ZAZIVANJE NEKOG ZLA NA BLIŽNJEGA. Umjesto blagoslova, zaziva se od Boga zlo.

Zašto proklinju? — u ljutini, iz zlobe, u pijanstvu, iz navike...

Kako proklinju?— Govore, neka bude proklet, neka strijela udari, kuga ga uhvati, vile odnijele, zanijemio, oslijepio, ruka usahnula, smrt pokosila, padavica spopala, puška Božja ubila, do đavla otišao itd.

Tko proklinje? — Čini se da su brojnije ŽENE. One više kunu, a muževi više psuju.

Kad bi velika kletva bila svjesno i pakosno izrečena na ljudsko stvorenje, bila bi težak grijeh. Kletva životinje nije težak grijeh. Neki misle da su sve kletve male kletve, »kletvice«, nešto dakle sasvim nevino, bezazleno. — Ma zar je malenkost za nekog, ako ga grom udari, ili kuga ili prokletstvo pakleno...?! —

KLETVA JE ODVRATNA. To nije ljudski, a još manje kršćanski. Znamo da je naš glavni zakon LJUBI BLIŽNJEGA! Dobro mu želi i čini! A kletva je posve protiv te ljubavi! — TAKAV GOVOR TAKOĐER JE VEOMA SUROV, OPOR, DIVLJI... A baš ništa ne pomaže... potpuno ništa... Atmosfera u kući, gdje majka samo kune i kune... kako je to teško. O čovječe, o djeco — žao mi vas je što toliko trpite.

KRŠĆANKE! VI ŠTUJETE BOGA, ZATO NEMOJTE KLETI — jer time Njegovu čast vrijeđate! A vrijeđate i svoju čast! — Grijeh je! Odgovarat ćete za svaku ispraznu riječ, a kamo li ne za kletvu? Dajete veoma loš primjer djeci i mužu. Što se čudite, da vam muževi i sinovi psuju ako vi kunete?! Ili kako li je smiješno ako nastojite kletvom ušutkati muža psovača?! — A što, ako Bog prihvati Vašu kletvu i ispuni Vam želju? Onda baš kad proklinjete svoje dijete? Po neka majka na ovom se gadno opekla. Ali bilo je kasno...

Majke, nemojte proklinjati svoju djecu, nikada i ni za što! Blagosivljajte ih. I onda kad su najgori zazivajte na njih Božju pomoć i blagoslov, a ne kletvu! Kletva ih neće odvratiti od zla, nego strovaliti još dublje.

Običajete li blagosivljati svoje dijete, oče i majko? Znadete li kako se to obavlja? Možete ovako: Stavite svoju desnu ruku na glavu djeteta te palcom činite na njegovu čelu znak križa i govorite u isto vrijeme: »DIJETE MOJE, BLAGOSLOVIO TE SVEMOGUĆI BOG, U IME OCA I SINA I DUHA SVETOGA!« Dijete će reći: »AMEN!« Tako, tako, često tako... a s kletvom nikako!

ZA ČAST BOŽJU I ZA SPAS NAŠE BRAĆE

Svi smo pozvani da nastojimo oko istrebljenja psovke u našem narodu. U prvom redu mi koji vjerujemo u Boga i štujemo Ga, jer svaki čovjek ustaje na obranu nepravedno povrijeđene časti svog dobrog prijatelja.

Koje su mogućnosti za borbu protiv psovke i kletve? DOBAR PRIMJER — mnogo znači. **Nek se znade da mi ne psujemo!** To će kočiti daljnji razmah psovačkog požara. Jedan uništen, zapriječen grijeh smanjit će tisuće grijeha koji bi iza njega slijedili. U našem društvu teže će se odlučiti na psovku nego ako smo i sami psovači! U davanju dobrog primjera osobito su teško obvezani oni koji su nad drugima, kao na pr. roditelji svojoj djeci, upravitelji raznih radnih grupa, intelektualci itd.

Roditelji su dužni u svojoj kući podržavati takovo raspoloženje, da tu psovka uopće ne dolazi u pitanje, jer nitko ni otac, ni majka ne psuje niti trpi psovke od bilo koga. Tu je jasan zakon da nikom nije dopušteno psovati. — Ali ako roditelji psuju i kunu, onda će s najvećom vjerojatnošću tim putem poći i djeca. U tom slučaju na roditeljima leži

teška krivnja, koju je Isus tako oštro osudio govoreći: »A tko sablazni jednoga od ovih malenih koji vjeruju u mene, bolje bi mu bilo da mu se objesi mlinski kamen, što ga okreće magare, o vratu njegovu, i da potone u dubini morskoj.« (Mt. 18, 6—7). — Kako je naprotiv uzgojno kad djeci kroz cijeli život svijetli uzoran lik roditelja kao što na pr. kaže glasoviti savremeni propovjednik o. Ricardo Lombardi za svojega oca: »Uvijek smo bili sigurni da naš otac, sveučilišni profesor, ne bi učinio ni najmanje nepravde, pa stajalo ga to ne znam kakovih žrtava bilo u karijeri, bilo u planovima.«

Ljudi s akademskom naobrazbom predstavljaju stalež u koji se drugi posebno ugledaju i za njima se povode. Stoga **moraju predstavljati ne samo intelektualnu, nego i moralnu elitu.** Da budu ljudi stručno spremni, ali i značaj — ljudi, koji vladaju sobom i gospodare svojim živcima, svojim gestama i svojim govorom. Svakom će od njih finoća u govoru dobro doći da učvrste svoj ugled i steknu povjerenje, a pozitivno će djelovati na sve koji k njima poslovno dolaze. Mnogi će otići teško razočaran od liječnika, zubara, inženjera, umjetnika, pravnika i dr. ako ga je dočekao i otpravio surovim riječima i prostačkom psovkom. Noblesse oblige! — Plemstvo obvezuje.

Intelektuaci, vaš grijeh psovke bio bi teži od psovke priprostih ljudi — radi slabog primjera! U nekom smislu riječi vi ste pozvani da budete svjetlo svome narodu i u moralnom životu.

Pretpostavljeni — po uredima, poduzećima, tvornicama... dužni su davati dobar primjer! To je strašno, ako netko od njih bude baš inicijator ili poticač bezobraštine i psovke! Riječi Kristove o sablazni vrijede i za njega!

Bivši psovači — koji su se obratili od psovke, svojim primjerom uljudnog govora pridonijet će mnogo istrebljenju psovke. Njihova pojava govorit će da je moguće ostaviti se psovke i pozivat će i ostale da to učine.

Vjernici koji polaze crkvu — neka znadu da su i oni posebno dužni davati dobar primjer, jer psovka u njihovim ustima bila bi poticaj onima koji ne polaze crkvu, da psuju još više od njih.

VALJA NASTUPITI — KONTRA-AKCIJA

Razni su slučajevi, razne okolnosti, razne mogućnosti ... Evo nekih:

■ On je psovač u pijanstvu! Inače nije! — Čuvaj ga od pijanstva. Nemoj ga nikako opijati! Spriječi da ga drugi opiju! Makar je i u tvojoj kući gost, ne daj mu preko mjere.

■ U nekom društvu svi su napali na jednoga kojekakvim upadicama u nakani da ga razgnjeve. U gnjevu će psovati. Zaštiti ga! Obrani! Izvedi! Izvedi iz te okoline! — Djeca draže prosjaka da ga navedu na psovku. Odstrani djecu od njega.

■ S ljudima koji su odani psovci, a inače nisu zli, razgovaraj za mirnih časova. Ponukaj ga na ozbiljno nastojanje da se izbavi te gadne navike! Reci dobar savjet! Obećaj svoju pomoć! Prema prilikama uputi ga na dobar početak: Ispovijed i sv. Pričest!

■ **Sjeti roditelje** na djecu koja slušaju njihove loše riči. Neka prestanu!

■ Podaj ovu **knjižicu** bližnjima i zamoli da je pročitaju.

■ Postoje **plakati,** ukusni, višebojni, s natpisom »U OVOJ SE KUĆI NE PSUJE«. Dobro ih je staviti u svoj stan i promicati u druge kuće. — I ako se tko zabuni, pokaži prstom i sjeti ili pročitaj glasno što tu piše! To je zakon našega doma! Molim poštuj ga! — Neki tako postupaju i ne bez uspjeha makar u malom! (Mogu se nabaviti kod Oo. Trećoredaca, Zagreb, Jandrićeva 21.)

■ Kad na ulici čuješ psovku, nije isključeno da će makar nekad biti uputno, te odlučno nastupiš ili uljudno zamoliš da ne psuje ... Već prema prilikama upotrebi riječi! Nikada ne vrijeđaj, nikada ne stvaraj neki skandal i zabunu, nikako surovo, nego s ljubavlju i sviješću da je to za Božju čast i za spas tog psovača! — Neki puta upitaj ga nešto sasvim drugo, svedi razgovor na drugi kolosjek ... samo da prestane psovka. Kasnije ćeš imati bolje prilike da mu rečeš bratsku riječ.

■ Odvaži se nastupiti prema psovaču i u vlaku, u čekaonici, u autobusu, bolnici ... Napasni griješnici mnogo puta ne ustručavaju se nastupati kao najgori napasnici svuda, zašto ne bismo nastupali i mi ne kao napasnici, nego kao dobročinitelji?

■ Nemoj šutjeti niti na proste riječi, psovke i kletve koje govori tvoja prijateljica ili tvoj zaručnik. Radije izgubiti takovo psovačko društvo, nego to stalno slušati. Slobodno reci: **Ili mijenjaj rječnik, ili traži drugog prijatelja!**

■ Razgovaraj s psovačem-vjernikom: Da je glasanje za Boga ili protiv Boga, za koga bi glasao? Odgovorit će: Za Boga! — A ti ćeš lako reći: A znaj, psovka je glasanje protiv Boga. Dakle, molim te pazi!

■ Nastupaj s punim uvjerenjem o mogućnosti izlječenja toga pacijenta od psovke. Reci mu: **»Ja te uvjeravam da je to moguće!** To nije ne izlječivi rak! **Odvažno i odlučno počni!«**

■ Nalaziš se u lijepoj prirodi, otimlje nam se usklik: »Kako je divna priroda ... a kako je gadna psovka!«

MOLI!

Moli za obraćenje psovača! Moli i u smislu naknade Bogu za uvrede nanesene psovkom! To je tako raširen porok da bismo morali svakog dana moliti u tu nakanu ove zazive:

■ ISUSE, OPROSTI PSOVKU U NAŠEM NARODU!

■ ISUSE, ISKORIJENI PSOVKU U NAŠEM NARODU!

■ PRESVETO SRCE ISUSOVO, OBRATI JADNE PSOVAČE!

Kad sam moliš OČENAŠ, malo zastani kod zaziva SVETI SE IME TVOJE, razmišljaj i moli da bi naš narod s poštovanjem izgovarao sveto ime Božje.

Odabirimo molitve u kojima se posebno iskazuje Bogu zahvala, čast, poklon! Molimo ih žarkim srcem sa željom da tim nadglasamo tolike svakodnevne pogrde koje se Bogu nanose. Združimo se u duhu s cijelom prirodom koja nesvijesno slavi Boga, združimo se s tisućama vjernih duša diljem cijelog svijeta i s anđeoskim korovima u tom svetom društvu kličimo Bogu svome neprestani poklonstveni i zahvalni SANCTUS — SANCTUS — SANCTUS — SVET — SVET — SVET! **Naša glavna životna zadaća i jest da Boga hvalimo i slavimo!**

Prikladne molitve:

■ BLAGOSLOVLJENI BUDI BOG — BLAGOSLVLJENO NJEGOVO SVETO IME .. itd.

S Marijom, najvećom slaviteljicom Boga, moli raspjevanom dušom:

■ VELIČA DUŠA MOJA GOSPODINA I RADUJE SE DUH MOJ U BOGU SPASU MOJEMU ...

■ LITANIJE IMENA ISUSOVA

U danima zajedničke zahvale, a može se pojedinačno i svaki dan moliti: TEBE BOGA HVALIMO, TEBE GOSPODINA PRIZNAJEMO!

Dok to zajednički pjevamo, sjetimo se da je i to molitva i glas protiv psovke.

KOD Sv. MISE

Uputno je, da se čas prije početka sv. Mise sjetimo i opet te naše narodne mane, pa da u smislu zadovoljštine, prošnje za obraćenje i dužne hvale Gospodinu sabrano i žarko sudjelujemo u pjesmi i molitvama. A divni su ti zazivi i prošnje kod sv. Mise! Neki upravo protiv psovke! Evo nekih!

Moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh — u pristupnim molitvama neka bude i u ime psovača!

Kirie eleison ... Gospodine, smiluj se, Kriste, smiluj se, ... Gospodine, smiluj se ... — **Da smiluj se psovačima!**

Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudimo dobre volje ... Divan hvalospjev! U nadoknadu za uvrede!

Deo gratias! Bogu hvala! Iza poslanice! I opet hvala! Laus Tibi Christe! Slava Tebi Kriste! iza Evanđelja!

Hvalu dajmo Bogu našemu! Uistinu je dostojno i pravedno!

Svet — svet — svet! Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje! Hosana na visini ...

Pater noster, Oče naš ... SVETI SE IME TVOJE!

Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj se nama, smiluj se psovačima ...

Divna KONTRA-AKCIJA protiv psovke!

Majka Božja preko Fatime poziva na molitvu za obraćenje griješnika, među kojima su posebno naglašeni psovači! Po neku Krunicu prikaži u tu nakanu! Ganutljiv je onaj zaziv — »O moj Isuse, oprosti nam naše grijehe, očuvaj nas od paklenog ognja i dovedi u raj sve duše, osobito one kojima je najveća potreba tvoga milosrđa!«

Uz molitvu nadodajmo i djela pokore koja su nam moguće. I sitna svladavanja neprimjećena od svijeta i strpljivo podnošenje dnevnih križeva — sve to može biti prikazano u ovoj akciji protiv psovke! **Velika devetnica spasa u čast presv. Srcu Isusovu! Pet prvih subota!**

Ako ozbiljno misliš nešto učiniti protiv psovke odluči:

1. Nikada neću psovati.
2. Borit ću se protiv psovke u svojoj obitelji, na radnom mjestu, ulici itd.
3. Jedanput na mjesec pristupit ću sv. Ispovijedi i sv. Pričesti za nadoknadu Božjoj Pravdi.

Kako su oni nastupili?

Uzoran dječak Dominik Savio vraćajući se iz škole čuo nekog postarijeg čovjeka kako je gadno opsovao. Dominiku je bilo teško, i odmah je u srcu stao slaviti Boga ... Posve skromno približi se psovaču te ga zapita bi li mu mogao pokazati put u oratorij. Na pogled bezazlenog Dominikova lica, psovač se ublaži i ljubezno odgovori: »Dragi moj mali, nažalost ja ti toga ne znam. Ne mogu ti kazati.«

— Ako toga ne znate, dopustite da vas nešto drugo zamolim.

— Kaži slobodno što želiš, odgovori čovjek.

Dominik mu se približi još više i posve tiho šapne:

— Molim vas, kad ste srditi, nemojte izgovarati ime Božje, nego radije izgovarajte kakve druge riječi.

— Imaš pravo, mali, reče ovaj iznenađen. Imaš pravo. To je luda navika i ja ću nastojati da je odstranim.

Veoma taktičan nastup, u duhu kršćanske ljubavi, s čistom nakanom! Tako treba nastupati mladi prema starijima!

Pjesnik ANTUN MIHANOVIĆ

Promatrajući divne krajolike naše hrvatske domovine dobio je nadahnuće da ispjeva pjesmu »Lijepa naša domovino«. No da je tad slušao što mi danas slušamo, toliku i takovu psovku, jedva bi mu na misao došli stihovi te pjesme.

U drugim prilikama opravdano su nastupali i drugačije. Tako na pr.

Glasoviti književnik **Aleksandar Manzoni** opominjao je nekog svog gosta da prestane s psovkom ... Ali to nije ništa koristilo, pa ni ponovne opomene ... Tada Manzoni uzme njegov šešir, kišobran i kaput, te mu to pruži uz riječi: »Izvolite, gospodine, uzeti. Kuća Aleksandra Manzoni nije za vas!«

Dobar primjer, kako se ne smije trpiti u vlastitoj kući gost-psovača, koji baš izazovno psuje.

***

Slično je nastupio slavni muzičar Giuseppe Verdi, kad se nalazio na generalnom pokusu neke svoje opere. Najednom, netko od pjevača, koji nije uspio pogoditi vrlo visoku notu gadno opsuje Boga ... i nazove Ga psetom. Tada maestro Verdi upaljena lica ustane sa svoga mjesta i dade onom drzniku znak da izađe viknuvši mu: »Ajde odavde, jer ste vi ovdje jedino pseto!«

***

Njih dvoje iz bogatih i odličnih obitelji u Firenzi odlučili su se i već sve spremili **za vjenčanje.** Sjajne kočije, uzvanici, sve u sjaju veselog dana ... Kočija je stala, zaručnik hitro skoči da otvori vrata na kočiji, ali pri tom se razdere koprena zaručnice. Videći nezgodu, zaručnik počne gadno psovati. Zaručnica ga pogleda, problijedi, stupi natrag u kočiju i sva zlovoljna dovikne kočijašu: »Natrag kući!« Kočijaš je oklijevao, ali ona opet odlučno traži: »Kući, i to brzo!« —

Roditelji nastoje umiriti kćer. Prijatelji posreduju. Ali djevojka ni čuti. Duboko ožalošćena dovikne: »Opsovao je Boga! Nije vrijedan da ga uzme ijedna katolička djevojka, koja što do sebe drži. Nevrijednik je.«

To je bila dobra pouka tom mladiću! Ona je bila Bogu zahvalna, što nije otišla na vjenčanje s mladićem, od kojeg bi kasnije morala čuti toliko psovki ... a i još koješta drugo doživjeti!

***

Mladi profesor dr. Ivan Merz pristupio bi na ulici psovaču blagom riječi: **»Nemojte tako!«** ili **»Blagoslovljen budi Bog!«**